

Pravomoci strážníka a úkoly obecní policie v oblasti silničního provozu

Podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Podle § 2 písm. d) tohoto zákona **mezi úkoly obecní policie** při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů **patří** i podíl v rozsahu stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem i **dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.**

- **Strážník je oprávněn požadovat vysvětlení** (§ 11) např.:

- k odhalení přestupku nebo jiného správního deliktu,
- vyzvat dotyčnou osobu aby se dostavila ve stanovenou dobu na určené místo k sepsání zápisu a podání vysvětlení s požadovanými doklady.

Povinností dotčené osoby je této žádosti vyhovět.

- **Strážník je oprávněn požadovat prokázání totožnosti** (§ 12)

- jedná-li se o spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu,
- jedná-li se o osobu, od níž požaduje vysvětlení.

- **Strážník je oprávněn použít technického prostředku** (§ 17a) k zabránění odjezdu vozidla na místě

- kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
- stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu,
- stojí na chodníku kde to není povoleno,
- vozidlem je proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství (řidič není přítomen),

Technický prostředek se použije jen tehdy, je-li zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu, po projednání přestupku v blokovém řízení, po zjištění totožnosti.

Technický prostředek se nepoužije, tvoří-li vozidlo překážku silničního provozu, nebo jde-li o vozidlo ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, požární ochrany, vozidlo určené k poskytování zdravotnických služeb nebo vozidlo invalidy.

Použití a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala nebo na náklady provozovatele vozidla.

Nepožádá-li nikdo o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla do **30 dnů** od jeho přiložení, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií vozidlo na náklady jeho provozovatele odstranit.

Podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

- **Řidič je povinen** mj. na výzvu **strážníka obecní policie** **podrobit se vyšetření** ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou (§ 5 odst. 1 písm. f) a g), (*zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem nebo jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů*).
- Pro řidiče **vozidla obecní policie** (§6 odst. 2 písm. c) a přepravované osoby (§ 9 odst. 3) neplatí povinnost být za jízdy připoutáni bezpečnostním pásem, kdy jeho použití brání v rychlém opuštění vozidla za účelem výkonu dalších povinností. Rovněž povinnost použití dětské autosedačky při přepravě dítěte se na vozidla obecní policie nevztahuje (§6 odst. 3 písm. b)).
- **Strážník obecní policie** je oprávněn kontrolovat lékařské potvrzení osvobozující řidiče nebo přepravované osoby od užití bezpečnostního pásu (§ 6 odst. 6).
- **Strážník obecní policie je oprávněn na řidiči požadovat předložení dokladů** (§ 6 odst.8)
  - řidičský průkaz,
  - osvědčení o registraci vozidla,
  - doklad o zdravotní způsobilosti (od 65 let věku),
  - průkaz profesní způsobilosti řidiče, vztahuje-li se na něj tato povinnost, (neplatí, má-li záznam o profesní způsobilosti v řidičském průkazu).
- Je-li **strážníku obecní policie** předloženo při kontrole osvědčení o registraci vozidla, které mělo být odevzdáno a vydán doklad o jeho zadržení, je strážník povinen přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie. (§ 6b odst. 4).
- Na řidiče **vozidla obecní policie** při plnění jejích povinností se nevztahuje zákaz, při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení (§7 odst. 5).
- **Strážník obecní policie** je oprávněn podrobit učitele autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla, vyšetření, ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou (§ 8a odst. 2 písm. a) a b)).
- Pro **řidiče vozidla obecní policie** při výkonu její působnosti **neplatí zákaz zastavení a stání** v místech vyjmenovaných zákonem. . Řidič tohoto vozidla je však povinen učinit nezbytná

opatření k tomu, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, nebo aby takové ohrožení co nejvíce zmírnil. (§ 27 odst.6).

- **Vozidla obecní policie** mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy, které určí obec podle zákona o obecní policii. (§ 41 odst. 2 písm. d).
- **Strážník obecní policie** je oprávněn rozhodnout o odstranění vozidla z pozemní komunikace, které tvoří překážku na náklad provozovatele vozidla. (§ 45 odst. 4).
- Pro **přepřavu strážníků obecní policie** **neplatí** zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru. (§ 51 odst. 2).
- **Na obecní policii** se **nevztahuje zákaz** provozování osobního přepravníku, uložený nařízením obce při plnění jejich povinností, přičemž nesmí ohrozit bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích (§ 60a odst. 7).
- **Strážník obecní policie** je oprávněn kontrolovat, zda řidič nebo přepravovaná osoba je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P a zda oprávněně užívá vozidlo označené parkovacím průkazem. (§ 67 odst. 4).
- **Strážník obecní policie** je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích, v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Při usměrňování provozu používá strážník pokyny stanovené pro policisty. (§ 75 odst. 8).
- **Strážník obecní policie** ve stejnokroji je oprávněn zastavovat vozidla (§ 79 odst. 1 písm. c) a to
  - před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, pokud to situace na přechodu a stav přecházejících osob vyžaduje,
  - jestliže řidič vozidla, nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti silničního provozu
- **Strážník** pokyn k zastavení dává vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem, za snížené viditelnosti červeným světlem pohybujícím v horním půlkruhu, z jedoucího vozidla kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Z jedoucího vozidla může zastavovat i rozsvícením nápisu STOP ze směru jízdy zastavujícího vozidla, a to zepředu i zezadu (§ 79 odst. 2).
- **Obecní policie** je oprávněna měřit rychlost vozidel. Toto měření vykonává výhradně na místech určených policií a v její součinnosti (§ 79a).

Tuto činnost může vykonávat i mimo území obce, která zřídila obecní policii nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto zákonem na území obce nebo obcí, kde obecní policie není. (§3a a § 17b zákona o obecní policii).
- **Strážník obecní policie** je povinen zabránit řidiči v jízdě, je-li řidič

- podezřelý, že zavínil dopravní nehodu,
- ujel z místa nehody,
- podezřelý z požití alkoholického nápoje nebo návykové látky,
- že řídil vozidlo po požití alkoholu nebo návykové látky,
- odmítl se podrobit vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo návykovou látkou,
- řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,
- řídil motorové vozidlo, kdy mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v řízení vozidel,
- důvodně podezřelý, že vozidlo bylo odcizeno,
- řídil vozidlo které je technicky nezpůsobilé a ohrožuje svým způsobem ostatní účastníky silničního provozu,
- řídil vozidlo, které svými rozměry nebo hmotností při kontrolním vážení překračuje hodnoty,
- je důvodné podezření, že vozidlo bylo užito v rozporu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace.

Strážník je v těchto případech povinen přivolat policii a řidič je povinen do příchodu policie setrvat na místě. (§ 118a odst. 4).

- **Obecní policie** musí mít zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů (§ 122 odst. 5).
- **Obecní policie** je povinna **do 3 pracovních dnů** ode dne uložení pokuty v blokovém řízení toto oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností k zaznamenání v registru řidičů pro stanovení počtu bodů v bodovém hodnocení (§ 123b odst. 3 písm. a).
- **Obecní policie** poskytuje ministerstvu aktuální informace podle prováděcího předpisu, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. (§ 124 odst.3).

Podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

- **Obecní policie** při odhalování přestupků a jiných správních deliktů **na úseku taxislužby** podle tohoto zákona kontroluje
  - zda je vozidlo taxislužby stanoveným způsobem označeno a vybaveno,

- zda je taxislužba provozována způsobem předepsaným tímto zákonem,
- zda řidič taxislužby dodržuje povinnosti stanovené tímto zákonem

Řidič taxislužby je povinen umožnit strážníkům obecní policie výkon tohoto oprávnění (§ 37 odst. 2).

Podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

- **Obecní policie** může v blokovém řízení projednat přestupky (§ 43 odst. 4)
  - kdy dojde k omezení obecného užívání dálnice, silnice, místní komunikace, nebo veřejně přístupné účelové komunikace bez povolení,
  - kdy neoprávněně zřídí objížděku nebo neoznačí uzavírku,
  - užije bez povolení zvláštního užívání dálnici, silnici nebo místní komunikaci jiným než obvyklým způsobem,
  - kdy nedodrží podmínky stanovené v povolení zvláštního užívání,
  - kdy znečistí nebo poškodí dálnici, silnici nebo místní komunikaci, její součást nebo příslušenství nebo veřejně přístupnou účelovou komunikaci s vozovkou,
  - kdy poškodí veřejně přístupnou účelovou komunikaci bez vozovky takovým způsobem, že znemožní její obecné užívání,
  - kdy na dálnici, silnici nebo místní komunikaci a na veřejně přístupné komunikaci provádí činnost, která je zakázána,
  - kdy bez průtahů neodstraní jí způsobené znečištění na dálnici, silnici nebo místní komunikaci ani neprodleně alespoň provizorně takové místo neoznačí, nebo neoznámí vlastníku nebo správci komunikace.

Podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

- **Obecní policie** v blokovém řízení může projednat přestupky (§ 86 písm. e) bod 2,4 a 5 ve znění zákona č. 204/2015 Sb.) podle zákona o silničním provozu spáchané
  - nedovoleným stáním nebo zastavením vozidla na pozemní komunikaci,
  - vjezdem do míst, kde je to místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,
  - porušením pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti,

- porušením pravidel jízdy na zvířatech, vedení a hnaní zvířat na pozemní komunikaci,
- pohybem chodce na pozemní komunikaci odporujícím pravidlům provozu na pozemních komunikacích,
- nedovoleným způsobem použití lyží, kolečkových bruslí a podobných prostředků na chodníku a nedovoleným vedením jízdního kola nebo jízdou na něm v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích,
- porušením pravidel provozu ostatními řidiči nemotorových vozidel,
- přestupky, spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.

Obecní policie v blokovém řízení projednává i přestupky na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě.